

PODATKI

dochodowe

522 wyjaśnienia
i interpretacje

- ▶ amortyzacja
- ▶ koszty uzyskania przychodu
- ▶ ceny transferowe
- ▶ ulgi podatkowe
- ▶ „cienka kapitalizacja”
- ▶ dochody nieujawnione
- ▶ obowiązki płatnika

Jarosław Sekita

LEX

a Wolters Kluwer business

PODATKI dochodowe

522 wyjaśnienia
i interpretacje

- ▶ amortyzacja
- ▶ koszty uzyskania przychodu
- ▶ ceny transferowe
- ▶ ulgi podatkowe
- ▶ „cienka kapitalizacja”
- ▶ dochody nieujawnione
- ▶ obowiązki płatnika

Jarosław Sekita

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

LEX

a Wolters Kluwer business

Warszawa 2015

Stan prawny na 1 kwietnia 2015 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Joanna Cybulska

Opracowanie redakcyjne
JustLuk

Łamanie
JustLuk Łukasz Drzewiecki, Justyna Szumieł, Krystyna Szych

Projekt graficzny okładki i stron tytułowych
Piotr Bogusławski

.....
: Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących :
: im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej :
: w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. :
: A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty. :
:

 SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

.....

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN: 978-83-264-8136-9

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	21
WSTĘP	25
Rozdział 1	
Podmiot i przedmiot opodatkowania	27
1. Podatek dochodowy a podatek od spadków i darowizn	27
2. Majątek wyłączony od dziedziczenia	29
3. Dziedziczenie majątku a przychody i koszty uwzględniane w rozliczeniu podatkowym spadkobiercy	32
4. Dział spadku	33
5. Darowizna od pracodawcy	38
6. Czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy. Uwagi ogólne	40
7. Czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy. Uwagi szczegółowe	45
8. Majątkowe ustroje małżeńskie a przychód i koszt podatkowy	49
9. Ustanawianie oraz zmiany małżeńskich ustrojów majątkowych	57
10. Zmiana udziału w zysku spółki osobowej	61
11. Wartość wniesionych wkładów a proporcja podziału przychodów i kosztów podatkowych	65
12. Proporcja podziału zysku w spółce osobowej a proporcja podziału przychodów i kosztów pomiędzy wspólników	66
13. Koszt własny („pozaspółkowy”) wspólnika	67
14. Spółka osobowa a działalność gospodarcza osoby fizycznej	68
15. Spółka osobowa jako podatnik CIT	70
16. Spółka osobowa w świetle umów międzynarodowych w sprawie unikania podwójnego opodatkowania jako podatnik CIT	71
17. Umowa wspólnika ze spółką osobową	73
18. Umowa wspólnika ze spółką osobową. Praktyka skarbową i sądową	75
19. Darowizna na rzecz spółki osobowej	78
20. Działalność rolnicza i leśna a dochody z tytułu likwidacji spółki osobowej	80
21. Konsorcjum	80
22. Nieograniczony obowiązek podatkowy podatnika PIT	85
23. Nieograniczony obowiązek podatkowy podatnika PIT a umowy międzynarodowe w sprawie unikania podwójnego opodatkowania	89
24. Nieograniczony obowiązek podatkowy podatnika CIT	91

25. Ograniczony obowiązek podatkowy. Zagadnienia ogólne	93
26. Rezydencja nabywcy towaru (usługi) a miejsce uzyskania przychodów	97
27. Efekt świadczenia usługi a miejsce uzyskania przychodów	99
28. Ryczałt ewidencjonowany a zasady ogólne u.p.d.o.f.	101
29. Wygaśnięcie źródła przychodów a zasady ogólne i ryczałt od przychodów ewidencjonowanych	103
30. Karta podatkowa a wyłączenie stosowania przepisów u.p.d.o.f.	104
31. Zakres pojęcia działalności gospodarczej	105
32. „Hierarchia” źródeł przychodów w przepisach u.p.d.o.f.	112
33. Przychody z praw autorskich uzyskanych przez przedsiębiorcę (osobę fizyczną)	117
34. Działalność wykonywana osobiście a działalność gospodarcza w interpretacji ogólnej Ministra Finansów	119
35. Wynagrodzenie pełnomocnika procesowego z urzędu	120
36. Udziały w spółce osobowej a źródło przychodów	122
37. Obrót wierzytelnościami a źródło przychodów osoby fizycznej	124
38. Instrumenty pochodne a źródło przychodów osoby fizycznej	126
39. Zdolność gospodarcza jako element definicji zorganizowanej części przedsiębiorstwa	128
40. Wyodrębnienie organizacyjne jako element definicji zorganizowanej części przedsiębiorstwa	131
41. Wyodrębnienie finansowe jako element definicji zorganizowanej części przedsiębiorstwa	133
42. Wyodrębnienie majątkowe jako element definicji zorganizowanej części przedsiębiorstwa	134
43. Wyłączenie składnika majątku a zachowanie statusu przedsiębiorstwa	136
44. Wadliwe zapisy księgowe i dowody księgowe	138
45. Wadliwe zapisy księgowe i dowody księgowe. Orzecznictwo i praktyka skarbowa	140
46. „Puste” faktury	143
47. Sukcesja podmiotów przekształcanych. Przedmiot sukcesji	145
48. Sukcesja podmiotów przekształcanych. Zagadnienia praktyczne	148
49. Sukcesja spadkobiercy	151
50. Sukcesja indywidualnej interpretacji skarbowej	154
51. Strata z kapitałów pieniężnych podatników PIT	156
52. Ułomne osoby prawne jako podatnicy CIT	159
53. Podmiot leczniczy (niepubliczny zakład opieki zdrowotnej) jako samodzielny podatnik	161
54. Placówka oświatowa jako podatnik CIT	163
55. Podatkowa grupa kapitałowa. Interpretacje i wyroki	166
56. Podatkowa grupa kapitałowa. Zmiany 2015 r.	172
57. Spółka komandytowo-akcyjna	173
58. Podatek liniowy z działalności gospodarczej. Ograniczenie prawa wyboru oraz utrata niektórych praw podatkowych	178
59. Dochody małoletnich dzieci	181
60. Stosowanie prawa unijnego na przykładzie uznania zagranicznego funduszu inwestycyjnego za podatnika CIT	186
61. Likwidacja osoby prawnej a kontrola podatnika CIT	189
62. Stosowanie przepisów „niepodatkowych” przez organy podatkowe	190

Rozdział 2

Przychody	194
63. Rodzaje przychodów	194
64. Przychód z nieodpłatnych świadczeń	200
65. Umorzone zobowiązanie	207
66. Przedawnione zobowiązanie	217
67. <i>Confusio</i>	219
68. Umorzone zobowiązania publicznoprawne	220
69. Zadatek od rozwiązywanej umowy a przychód z nieodpłatnych świadczeń	223
70. Zapewnienie przez pracodawcę pracownikom dojazdu do pracy	225
71. Wykorzystywanie samochodu służbowego na cele osobiste pracownika	228
72. Pakiety medyczne a przychód z nieodpłatnych świadczeń	234
73. Świadczenia „żywieniowe” związane z wykonywaną pracą a przychód pracowników	236
74. Świadczenie dla członka rodziny a wskazanie podatnika (beneficjenta świadczenia)	237
75. Przychody z nieodpłatnych świadczeń w opinii Trybunału Konstytucyjnego	238
76. Wyjazdy integracyjne	242
77. Zgoda pracownika na otrzymanie świadczenia a przychód ze stosunku pracy	246
78. Zwrot wydatków „służbowych” poniesionych przez pracownika	249
79. Zawody branżowe a przychód pracowników	257
80. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej a przychód z nieodpłatnych świadczeń	259
81. Nieodpłatna licencja	264
82. Odpłatność „warunkowa” a przychód z nieodpłatnych świadczeń	266
83. Moment uzyskania przychodu z nieodpłatnych świadczeń	268
84. Śmierć kontrahenta a przychód z nieodpłatnych świadczeń	272
85. Pełnienie funkcji członka zarządu (prokurenta) bez wynagrodzenia a przychód z nieodpłatnych świadczeń	273
86. Nieoprocentowana pożyczka	275
87. Poręczenia i gwarancje a przychód z nieodpłatnych świadczeń	277
88. Nieodpłatna służebność a przychód z nieodpłatnych świadczeń	280
89. Badania i testy a przychód z nieodpłatnych świadczeń	283
90. Odsetki za zwłokę	283
91. Kontrakty menedżerskie (powołanie do organów osób prawnych)	285
92. Zapewnienie przez spółkę bazy materialnej wykonania usługi menedżerskiej. Wyroki NSA z dnia 6 grudnia 2012 r., II FSK 709/11, oraz z dnia 27 listopada 2007 r., II FSK 1389/07	291
93. Zapewnienie przez spółkę bazy materialnej wykonania usługi menedżerskiej	292
94. Zapewnienie bazy wykonywania obowiązków społecznych i obywatelskich a przychód z nieodpłatnych świadczeń	295
95. Vouchery, karty pre-paid i inne formy dokumentowania przedpłat	296
96. Zakres przedmiotowy przychodów z działalności gospodarczej (przychodów należnych)	298
97. Wydanie rzeczy i zbycie prawa majątkowego a przychód należny	301
98. Wykonanie usługi a przychód należny	306
99. Wystawienie faktury a przychód należny	312

100. Uregulowana należność i przychody przyszłych okresów a przychód należny	316
101. Uregulowanie należności za pomocą systemu PayU	325
102. Wymagalność wierzytelności a przychód należny	325
103. Usługi okresowe	329
104. Dropshipping	333
105. Wyplata z zysku spółki osobowej	333
106. Wynagrodzenie z tytułu zarządzania spółką osobową przez wspólnika	334
107. Wystąpienie wspólnika spółki osobowej	336
108. Rozwiązanie spółki osobowej	342
109. Sprzedaż udziałów w spółkach osobowych	344
110. Zbycie majątku po wystąpieniu wspólnika, rozwiązaniu spółki osobowej oraz likwidacji działalności gospodarczej	345
111. Sprzedaż majątku wykorzystywanego w działalności gospodarczej przez osoby fizyczne	348
112. Sprzedaż majątku wykorzystywanego w działalności gospodarczej przez osoby fizyczne. Uchwała NSA z dnia 17 lutego 2014 r., II FPS 8/13	352
113. Opodatkowanie przychodu z tytułu refakturowania usług	353
114. Opłata wstępna z tytułu umowy leasingu a przychód leasingodawcy	357
115. Wykup przedmiotu leasingu na cele osobiste	359
116. Przekształcenie działalności osoby fizycznej w spółkę kapitałową (podatnik PIT)	360
117. Premia zakupowa – skutki po stronie wypłacającego	362
118. Licencja	363
119. Kara umowna jako przychód	367
120. Kara umowna jako substytut wynagrodzenia a przychód	368
121. Brak naliczenia kary umownej a przychód wierzyciela i dłużnika	370
122. Rachunek bankowy osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą	371
123. Odsetki jako przychód z innych źródeł	378
124. Nabycie wierzytelności, jako elementu przedsiębiorstwa (zorganizowanej części przedsiębiorstwa)	381
125. Przejęcie zobowiązań nabywanego przedsiębiorstwa a przychód z tytułu umorzenia zobowiązania	383
126. Konwersja wierzytelności przez czynność aportu a przychód z umorzonego zobowiązania	385
127. Sprzedaż domeny internetowej	387
128. Sprzedaż powierzchni reklamowej na stronie internetowej	387
129. Egzemplarze autorskie	390
130. Wizerunek	390
131. Wydanie weksła (czeku) a uzyskanie przychodu	392
132. Zwrot mienia wywłaszczonego	393
133. Umowa komisu	396
134. Transakcje fiducyjne (powiernicze) a przychody podatkowe	399
135. Zbycie lokalu (budynku) przez dewelopera	402
136. Refundacja kosztów remontu lokali przez spółdzielnię mieszkaniową a pojęcie przychodu	404
137. Zmiana ceny a korekta przychodu	406
138. Zmiana ceny a korekta przychodu. Praktyka skarbowa i sądowa	410
139. Sprzedaż wierzytelności a przychód podatnika CIT	414

140. Nabywanie wierzytelności a przychód podatkowy cesjonariusza	418
141. Sprzedaż wierzytelności a przychód podatnika PIT	420
142. Moment uzyskania przychodu z tytułu dziedziczenia oraz pożytków z dziedziczonych majątku	421
143. Fundusze inwestycyjne	425
144. Wniesienie udziałów (akcji, papierów wartościowych) do funduszu inwestycyjnego	430
145. Dywidendy	433
146. Dywidenda otrzymana przez spółkę osobową	440
147. Ukryta dywidenda	443
148. Umorzenie udziałów (akcji). Zaliczenie przychodów do właściwego źródła	446
149. Umorzenie udziałów (akcji). Obliczenie dochodu	450
150. Udziały (akcje) sfinansowane z zysku spółki	452
151. Niepodzielony zysk przekształcanej spółki kapitałowej	456
152. Likwidacja osoby prawnej	460
153. Podwyższenie wartości nominalnej udziałów bez podwyższenia kapitału zakładowego	462
154. Zbycie udziałów i akcji	463
155. Objęcie udziałów (akcji) spółki kapitałowej w zamian za aport	468
156. Aport do spółki komandytowo-akcyjnej	473
157. Komerjalizowana wartość intelektualna	474
158. Rozwodnienie kapitału (przejęcie wartości kapitału) spółki	476
159. Umowa zamiany	479
160. „Przedmioty” wirtualne	482
161. Świadczenia „honorowe” (okolicznościowe) a przychód podatkowy	483
162. Przekazanie odpadów a przychód odbiorcy świadczenia	485
163. Przewłaszczenie (na zabezpieczenie)	487
164. Umowa dożywocia	493
165. Prokurent	498
166. Przedstawiciel przedsiębiorcy zagranicznego	499
167. <i>Datio in solutum</i>	500
168. Instrumenty pochodne	508
169. Utworzenie fundacji	516

Rozdział 3

Zwolnienia przedmiotowe	518
--------------------------------------	------------

170. Odszkodowania	518
171. Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	529
172. Odprawy pośmiertne i zasiłki pogrzebowe	533
173. Ubiór służbowy	536
174. BHP	539
175. Posiłki i napoje BHP	544
176. Świadczenia BHP dla zleceniobiorców	546
177. Ekwiwalenty z tytułu wykorzystania majątku pracownika	548
178. Pojęcie podróży (służbowej)	550
179. Podróż osoby niebędącej pracownikiem	553

180. Świadczenia z tytułu podróży służbowej	556
181. Obowiązki społeczne i obywatelskie	563
182. Dodatek za rozłąkę	569
183. Zakwaterowanie pracowników	571
184. Umowa zamiany.....	573
185. Dochody z tytułu prowadzenia szkoły	574
186. Dotacje od agencji wykonawczych.....	579
187. Odprawa i świadczenie mieszkaniowe żołnierzy zawodowych.....	579
188. Świadczenia dla emerytów i rencistów	580
189. Zapomogi	581
190. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	588
191. Świadczenie urlopowe	593
192. Dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży	594
193. Świadczenia dla członków rodzin zmarłych pracowników (emerytów, rencistów)	598
194. Dopłaty	599
195. Sprzedaż premiowa	605
196. Konkursy (gry).....	613
197. Promocja i reklama	620
198. Bonusy przyznawane przez banki	625
199. Pracownicze programy emerytalne	628
200. Indywidualne konta emerytalne	636
201. Ustalanie dochodu uczestnika IKE. Interpretacja skarbowa.....	641
202. Koszty szkoleń a przychód z nieodpłatnych świadczeń	644
203. Świadczenia otrzymane przez podatników PIT od fundacji i innych podmiotów non-profit.....	648
204. Fundusze inwestycyjne (zbycie jednostek darowanych i dziedziczonych)	652
205. Nieodpłatne świadczenie na rzecz członka rodziny	652
206. Alimenty.....	654
207. Sukcesja spadkobiercy a zwolnienia podatkowe	656
208. Wynagrodzenie z tytułu ustanowienia służebności.....	658
209. Sprzedaż akcji	660
210. Działalność statutowa jednostek non-profit	664
211. Jednostki non-profit.....	670
212. Składki członkowskie.....	679
213. Dywidendy	684

Rozdział 4

Koszty uzyskania przychodów	691
214. Koszty uzyskania przychodów. Definicja ogólna	691
215. Koszty uzyskania przychodów. Casusy z praktyki podatkowej.....	704
216. Brak uzyskiwania przychodów a koszty uzyskania przychodów	708
217. Koszty poniesione przed rozpoczęciem prowadzenia działalności gospodarczej	709
218. Definicja kosztów bezpośrednich i pośrednich.....	711
219. Potrącenie kosztu bezpośredniego	718
220. Potrącenie kosztów pośrednich przez podatników CIT	722

221. Potrącenie kosztów pośrednich przez podatników CIT. Interpretacje skarbowe oraz orzecznictwo.....	726
222. Potrącenie kosztów w czasie przez podatników PIT	733
223. Wydatki remontowe amortyzowane bilansowo jako podatkowy koszt „jednorazowy”	737
224. Wydatki z tytułu przejścia umów rozliczane w czasie jako koszt bilansowy „jednorazowym” kosztem podatkowym	739
225. Koszty zatrudnienia jako koszty bezpośrednie lub pośrednie.....	739
226. Wysokość ceny a zasadność kosztu uzyskania przychodów.....	741
227. Dokumentowanie usług niematerialnych.....	742
228. Premia z zysku za poprzedni rok obrotowy	745
229. Koszt obciążający inny podmiot a koszt uzyskania przychodów podatnika	748
230. Premia zakupowa – skutki po stronie otrzymującego.....	749
231. Refakturowana usługa a koszt uzyskania przychodów	750
232. Podatek od nieruchomości jako koszt uzyskania przychodów	752
233. Nadpłata podatku jako koszt uzyskania przychodów	754
234. Podatek od nieruchomości zapłacony „za podatnika” a koszt uzyskania przychodów	756
235. Zaległe opłaty celne i inne należności publicznoprawne jako bezpośrednie koszty uzyskania przychodów	758
236. Odsetki od kredytu zaciągniętego na wypłatę dywidendy.....	759
237. Koszty emisji akcji.....	761
238. Koszty utworzenia spółki celowej	763
239. Koszty pośrednie utworzenia spółki kapitałowej przez osobę fizyczną	766
240. Koszty własne spółki przekształceń i otrzymania dopłat.....	768
241. Koszt przejętych zobowiązań w związku z nabyciem majątku jako koszt uzyskania przychodów. Wyroki i interpretacje skarbowe.....	772
242. Przejęcie zobowiązań pracodawcy.....	776
243. Brak definicji reprezentacji. Postanowienie NSA z dnia 8 kwietnia 2013 r., II FPS 7/12	777
244. Przykłady orzeczeń dotyczących działań reprezentacyjnych	779
245. Koszty przedstawicielstwa prawnego jako koszt reprezentacji. Wyrok NSA z dnia 25 stycznia 2012 r., II FSK 1445/10	784
246. Interpretacja ogólna Ministra Finansów z dnia 25 listopada 2013 r., DD6/033/127/SOH/2013/RD-120521, w sprawie reprezentacji.....	787
247. Koszty sądowe	788
248. Odszkodowania i kary umowne potrącane jako koszt podatkowy	794
249. Odszkodowania i kary umowne wyłączone z kosztów podatkowych	802
250. „Cienka kapitalizacja” w praktyce podatkowej	810
251. „Cienka kapitalizacja”. Zmiany od dnia 1 stycznia 2015 r.	815
252. „Alternatywna” cienka kapitalizacja.....	818
253. Wartość pracy własnej.....	822
254. Jednostronne świadczenia na rzecz wspólników	825
255. Zarząd, rada nadzorcza i inne organy osób prawnych	826
256. Umowa o pracę oraz umowa cywilnoprawna z jedynym wspólnikiem spółki kapitałowej jako koszt uzyskania przychodów	830
257. Wynagrodzenie pracowników (zleceniobiorców) a koszt pracodawcy (zleceniodawcy).....	833

258. Premia roczna (kwartalna) pracownicza – potrącenie kosztu we właściwym roku podatkowym	838
259. Koszty napraw powypadkowych	840
260. Naprawa sfinansowana z ubezpieczenia	842
261. Koszty postępowania podatkowego jako koszty uzyskania przychodów	844
262. Rekompensata za prawo do rynku a koszt podatkowy (wyrok NSA z dnia 16 października 2012 r., II FSK 430/11)	845
263. Zakup domeny internetowej	847
264. Wydanie weksła jako zapłata świadczenia (kosztu)	848
265. Konwersja oraz rolowanie obligacji a koszt uzyskania przychodów emitenta	850
266. Transakcje fiducyjne (powiernicze) a koszty podatkowe	851
267. Koszty deweloperów. Koszty bezpośrednie i pośrednie deweloperów, zasady alokacji kosztów, potrącanie kosztów w czasie itp.	852
268. Koszty bezpośrednie i pośrednie deweloperów – praktyka skarbową i sądową	855
269. Ubezpieczenia (oraz inne umowy) wieloświadczeniowe a koszt uzyskania przychodów	860
270. Zmiana ceny a korekta kosztów	861
271. Koszty uzyskania przychodów z tytułu sprzedaży wierzytelności	864
272. Koszty uzyskania przychodów z tytułu egzekucji wierzytelności przez cesjonariusza	868
273. Strata ze sprzedaży wierzytelności. Kwota brutto czy netto	870
274. Strata ze sprzedaży wierzytelności jako koszt podatkowy w przypadku wierzytelności nabytej	872
275. Cesja wierzytelności a koszt podatkowy dłużnika	874
276. Uprawdopodobnienie nieściągalności wierzytelności/odpis aktualizacyjny (art. 16 ust. 1 pkt 26a–26b oraz ust. 2a u.p.d.o.p., art. 23 ust. 1 pkt 21 i ust. 3 u.p.d.o.f.) w praktyce podatkowej	875
277. Odpisanie wierzytelności/udowodnienie nieściągalności wierzytelności (art. 23 ust. 1 pkt 20 i ust. 2 u.p.d.o.f. oraz art. 16 ust. 1 pkt 25 i ust. 2 u.p.d.o.p.) w praktyce podatkowej	878
278. Nieściągalność zagranicznej wierzytelności	882
279. Opłata wstępna z tytułu umowy leasingu a koszty uzyskania przychodów leasingobiorcy	884
280. Spłata wartości początkowej a usługi dodatkowe leasingodawcy	886
281. Sukcesja spadkobiercy a koszty podatkowe	888
282. Stosunek pracy	891
283. Prawa autorskie	898
284. Prawa autorskie pracownika	902
285. Koszty rzeczywiste osoby uzyskującej przychody z praw autorskich	904
286. Premie i inne dodatkowe gratyfikacje a koszty autorskie	906
287. Prawa autorskie. Koszty w wysokości 20% po przekroczeniu limitu kosztów „autorskich”	907
288. Umowa zmiany	908
289. Koszty prac rozwojowych	910
290. Koszty sfinansowane z funduszu innowacyjności	916
291. Przekształcenie działalności osoby fizycznej w spółkę kapitałową (podatnik PIT)	918
292. Podróż służbowa	920
293. Używanie samochodu niebędącego środkiem trwałym	924

294. Samochód osobowy wykorzystywany w „systemie mieszanym”. Odpowiedź na interpelację poselską oraz interpretacje skarbowe	929
295. Obowiązkowe egzemplarze biblioteczne (autorskie, filmowe)	931
296. Kradzież	932
297. Nieodpłatne nabycie a koszt uzyskania przychodów	939
298. Nabycie w drodze aportu a koszt podatkowy	944
299. Koszty nabycia walorów kapitałowych	946
300. Sprzedaż udziałów w spółkach osobowych	951
301. Koszty upamiętnienia osoby zmarłej	954
302. Wystrój siedziby przedsiębiorstwa oraz utrzymanie „terenów zielonych”	955
303. Umowa dożywocia	958
304. Odsetki na zakup „niegospodarczy” nieruchomości jako przykład braku stabilności praktyki podatkowej	960
305. Wynagrodzenie prokurenta	961
306. Zmniejszenie kosztów uzyskania przychodów w razie sprzedaży środków trwałych	962
307. Odprawa pośmiertna i zasiłek pogrzebowy	963
308. Czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy	964
309. Wyjazdy integracyjne	966
310. <i>Datio in solutum</i>	969
311. Wydatki i koszty bezpośrednio sfinansowane z dochodów (przychodów) wolnych od podatku na przykładzie dotacji oświatowej	971
312. Fundusze inwestycyjne	974
313. Instrumenty pochodne	978
314. Alkohol a koszty podatkowe	983

Rozdział 5

Amortyzacja	986
315. Wartość początkowa wytworzonego środka trwałego	986
316. Leasing finansowy a wartość początkowa	995
317. Koszty zatrudnienia jako składnik wartości początkowej środka trwałego	996
318. Rejestracja i ubezpieczenie obowiązkowe samochodu a wartość początkowa środka trwałego	998
319. Koszt finansowania inwestycji jako koszt podlegający amortyzacji	1000
320. Korekta ceny a nabycie środka trwałego	1002
321. Szacunkowe obliczenie wartości początkowej	1004
322. Remont i ulepszenie środków trwałych	1009
323. Nakłady najemcy (dzierżawcy itp.) na środek trwały wynajmującego (wydzierżawiającego itp.) w praktyce skarbowej	1017
324. Usługa <i>fit out</i> (aranżacja lokalu dla potrzeb najemcy)	1021
325. Strata w środkach trwałych	1024
326. Strata wartości niematerialnych i prawnych	1027
327. Zaniechana inwestycja	1027
328. Niezamortyzowana wartość likwidowanego środka trwałego a wartość początkowa nowej inwestycji	1028

329. Likwidacja inwestycji w obcym środku trwałym	1030
330. Czasowe zaprzestanie wykorzystywania środka trwałego.....	1034
331. Instalacja klimatyzacyjna jako środek trwały	1036
332. Definicja <i>know-how</i>	1037
333. Definicja <i>know-how</i> w praktyce skarbowej.....	1040
334. „Sprzedaż rynku” jako nietechniczne <i>know-how</i> (interpretacje skarbowe).....	1042
335. Definicja <i>know-how</i> w orzecznictwie NSA.....	1045
336. Nabycie i wytworzenie <i>know-how</i>	1048
337. Bazy danych.....	1050
338. Prace rozwojowe	1051
339. Nabycie a wytworzenie prawa autorskiego.....	1052
340. Nabycie prawa autorskiego (licencji) w celu wytworzenia WNIP	1055
341. Zakres „długów” jako składników przedsiębiorstwa	1056
342. Uwzględnienie długów w cenie nabycia przedsiębiorstwa.....	1058
343. Cena nabycia przedsiębiorstwa	1060
344. „Ujemna wartość firmy” a wartość składników majątkowych niebędących środkami trwałymi ani wartościami niematerialnymi i prawnymi wchodzącymi w skład przedsiębiorstwa	1062
345. „Środki trwałe” wykorzystywane na cele „niegospodarcze” (przez jednostki non-profit).....	1064
346. Dzieła sztuki i eksponaty muzealne	1068

Rozdział 6

Szczególne zasady ustalania dochodu i podatku

347. Sprzedaż środka trwałego, którego wartość początkową ustalono w sposób szacunkowy	1071
348. PKPiR a koszty dokumentowane dowodem wewnętrznym.....	1072
349. Zakup internetowy a koszt ewidencjonowany w PKPiR	1076
350. Ewidencja podatkowa zagranicznych podatników PIT	1077
351. Zasady korygowania kosztów w przypadku „zatorów płatniczych”	1078
352. Koszty poddane korekcie w przypadku „zatorów płatniczych”	1081
353. „Termin płatności” a korekta kosztów w przypadku „zatorów płatniczych”	1085
354. Uregulowanie” płatności a korekta kosztów w przypadku „zatorów płatniczych”	1088
355. Zmiana zasad opodatkowania a korekta kosztów z tytułu „zatorów płatniczych”	1092
356. Ewidencja korekty kosztów z tytułu „zatorów płatniczych” w PKPiR	1095
357. Potrącenie a przychód i koszt podatkowy	1096
358. Skutki podatkowe odnowienia (nowacji).....	1097
359. Zmiana wysokości kary umownej a dochód podatkowy	1100
360. Klauzule prawa cywilnego a korekta dochodu	1101
361. Wykonanie zobowiązań pieniężnych. Złożenie świadczenia do depozytu.....	1103
362. Wykonanie zobowiązań pieniężnych. Spełnienie świadczenia bez określenia tożsamości zobowiązania.....	1105
363. Połączenie spółek kapitałowych	1106
364. Połączenie spółek osobowych.....	1111
365. Podział spółek kapitałowych.....	1116
366. <i>Confusio</i> zobowiązań	1123
367. Przejęcie długu.....	1125

368. Artykuł 24 ust. 5d u.p.d.o.p. a dochód ze zbycia udziałów (akcji) w celu umorzenia.....	1132
369. Wymiana udziałów (akcji)	1134
370. Ulgowe nabycie udziałów i akcji.....	1139
371. Programy akcjonariatu pracowniczego (PAP)	1141
372. Różnice kursowe. Wybrane problemy w interpretacjach i wyrokach.....	1146
373. Różnice kursowe od walutowych instrumentów finansowych w świetle interpretacji skarbowej.....	1155
374. Cena nierynkowa a przychód podatkowy	1157

Rozdział 7

Ceny transferowe

1160

375. Przesłanki warunkujące istnienie podmiotów powiązanych.....	1160
376. Zmiana zakresu podmiotowego podmiotów powiązanych.....	1166
377. Ceny transferowe a „niegospodarcze” źródła przychodów	1171
378. Przedmiot szacowania na podstawie przepisów o cenach transferowych	1173
379. Metoda porównywalnej ceny niekontrolowanej.....	1177
380. Umowy pożyczki	1182
381. Korekta dochodu podmiotów powiązanych.....	1186
382. „Transakcja” jako przedmiot dokumentacji cen transferowych	1190
383. Hierarchia limitów dokumentacyjnych.....	1198
384. Wartość transakcji.....	1200
385. Transakcje nieodpłatne (częściowo odpłatne) a dokumentacja cen transferowych.....	1201
386. Rok sporządzenia dokumentacji	1202
387. Kapitał zakładowy.....	1203
388. Sumowanie wartości transakcji.....	1204
389. Dokumentacja cen transferowych zakładu zagranicznego podatnika.....	1209
390. Zmiana ceny a limit sporządzenia dokumentacji cen transferowych.....	1212
391. Przedmiot opisu w dokumentacji cen transferowych.....	1212
392. Podział zysku w spółce osobowej.....	1215
393. Czynności prawa handlowego a ceny transferowe	1217
394. Umowy komisji (powiernictwa).....	1221
395. Usługi o niskiej wartości dodanej	1222
396. Restrukturyzacja działalności.....	1224
397. Cena „urzędowa”	1226
398. Artykuł 14 u.p.d.o.p. a przepisy o cenach transferach	1230
399. Samodzielne zastosowanie przez podatnika przepisów o cenach transferowych.....	1233
400. Moment powstania i ustania przesłanek stosowania przepisów o cenach transferowych	1235
401. Grupy producentów rolnych	1235

Rozdział 8

Ulgi podatkowe.....

1238

402. Korzystanie z Internetu	1238
403. Indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego.....	1239

404. Zwrot nienależnie pobranych świadczeń	1242
405. Wydatki na rehabilitację. Wyroki i interpretacje.....	1244
406. Darowizny	1252
407. Krwiodawstwo	1260
408. Ulga podatkowa w związku ze stosowaniem metody zaliczenia.....	1262
409. Nabycie nowych technologii.....	1265
410. Ubezpieczenie społeczne od zwrotu środków z pracowniczego programu emerytalnego	1269
411. Ulga „na dziecko”	1271

Rozdział 9

Podstawa opodatkowania i wysokość podatku..... 1276

412. Metody unikania podwójnego opodatkowania. Zagadnienia ogólne.....	1276
413. Metoda wyłączenia.....	1278
414. Metoda zaliczenia.....	1281
415. Zaliczenie pośrednie.....	1285
416. Metody unikania podwójnego opodatkowania a rozbieżność lat podatkowych.....	1287
417. Metody unikania podwójnego opodatkowania a różna wysokość dochodu	1289
418. Metody unikania podwójnego opodatkowania a straty podatkowe	1289
419. Metoda unikania podwójnego opodatkowania a rozliczenie łączne małżonków	1291
420. Metody unikania podwójnego opodatkowania a ulga z tytułu darowizn.....	1293
421. Fundusze ubezpieczeniowe.....	1293
422. Ubezpieczenia ze składką indeksowaną.....	1298
423. „Małe” umowy zlecenia (o dzieło)	1299
424. Odstępstwo od Dyrektywy Rady 2003/48/WED z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności w formie wypłacanych odsetek (dochody uzyskane w Austrii, Belgii, Luksemburgu, Andorze, Liechtensteinie, Monako, San Marino i Konfederacji Szwajcarskiej lub na terytoriach zależnych lub terytoriach stowarzyszonych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz Królestwa Niderlandów).....	1302
425. Zagraniczna spółka kontrolowana.....	1304
426. Nieujawnione źródła przychodów.....	1312

Rozdział 10

Pobór podatku, wpłata zaliczek, rozliczenie roczne 1317

427. Osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej (pracodawca, zleceniodawca) jako płatnik.....	1317
428. Zakres podmiotowy płatnika zryczałtowanego podatku dochodowego	1317
429. Zakład zagranicznego podatnika a podatek u źródła	1319
430. Świadczenia niepieniężne a zaliczka na podatek	1322
431. Świadczenie osoby trzeciej a przychód ze stosunku pracy	1325
432. Niedopłacone i nadpłacone zaliczki w jednym roku podatkowym.....	1328
433. Zapłata zaliczek przez współników spółki osobowej	1330

434. Metoda unikania podwójnego opodatkowania a zaliczki na podatek	1332
435. Prawa autorskie	1334
436. Zawieszenie działalności gospodarczej.....	1337
437. „Ubruttowanie” należności	1340
438. Klauzula <i>beneficial owner</i>	1341
439. Zakup usług od zagranicznych przewoźników	1343
440. Wpłata zaliczek oraz rozliczenie roczne od dochodów z „zagranicznego” stosunku pracy.....	1347
441. Przekształcenie działalności osoby fizycznej w spółkę kapitałową (podatnik CIT).....	1352
442. Transakcje powiernicze.....	1354
443. Zagraniczny fundusz inwestycyjny.....	1356
444. Sprzedaż premiowa, konkursy, gry	1358
445. Adres zamieszkania w zeznaniu podatkowym.....	1362
446. Podpisanie deklaracji CIT-8	1363
447. Sprzedaż akcji (formularz PIT-8C a rozliczenie podatkowe)	1366
448. Sukcesja podatkowa a rozliczenie roczne podatnika CIT	1366
449. Sukcesja pracodawcy i innych płatników	1370
450. Sukcesja podatkowa a zaliczki podmiotów przekształcanych. Zaliczki ryczałtowe podmiotów przekształcanych	1373
451. Potrącenie a zryczałtowany podatek dochodowy oraz zaliczka na podatek	1378
452. Zwrot nienależnie wypłaconych świadczeń w kwocie netto a zwrot nadpłaty.....	1381
453. Zwrot nienależnie pobranych świadczeń a obowiązki płatnika.....	1382
454. Emerytury i renty z zagranicy	1386
455. Umowy o świadczenie usługi, której przedmiotem są czynności faktyczne	1391
456. Rozliczenie roczne osoby zmarłej.....	1393
457. Wypłata wynagrodzenia po śmierci pracownika.....	1394
458. Śmierć pracodawcy	1396
459. Cesja wierzytelności a obowiązek płatniczy dłużnika i cesjonariusza	1398
460. Egzekucja komornicza a zapłata podatku	1399
461. Komornik jako płatnik w zakresie przychodów ze stosunku pracy.....	1401
462. Dywidendy	1404
463. Rozliczenie dywidendy otrzymanej przez spółkę osobową.....	1409
464. Rozliczenie przez podatnika dochodów podlegających rozliczeniu przez płatnika – bez udziału płatnika.....	1411
465. Złożenie zeznania rocznego przed zakończeniem roku podatkowego	1413
466. Zamiejscowe oddziały (zakłady) podatnika CIT	1414

Rozdział 11

Międzynarodowe aspekty opodatkowania..... 1417

467. Zasady stosowania umów międzynarodowych w sprawie unikania podwójnego opodatkowania	1417
468. Zakres przedmiotowy umów międzynarodowych.....	1420
469. Interpretacja umów międzynarodowych. Przewaga wykładni celowościowej ponad gramatyczną.....	1423
470. Komentarz do Konwencji Modelowej OECD w polskim systemie prawa.....	1424

471. Nadużycie prawa a umowy międzynarodowe.....	1428
472. Zgodność wymogu posiadania certyfikatu rezydencji z przepisami umów międzynarodowych w sprawie unikania podwójnego opodatkowania.....	1429
473. Pojęcie certyfikatu rezydencji.....	1430
474. Okres skuteczności certyfikatu rezydencji.....	1432
475. Harmonogram uzyskania certyfikatu rezydencji i dokonania wypłaty.....	1434
476. Definicja zakładu w prawie polskim i umowach międzynarodowych w sprawie unikania podwójnego opodatkowania.....	1437
477. Placówki nieuznawane za zakład.....	1441
478. Budowa jako zakład.....	1442
479. Zależny agent jako zakład.....	1443
480. Zakład a opodatkowanie dochodów zagranicznego podatnika w Polsce.....	1446
481. Zależny agent (zakład) a opodatkowanie zagranicznego przedsiębiorcy.....	1450
482. Spółka osobowa jako zakład wspólnika.....	1451
483. Serwer jako zakład.....	1454
484. Odliczenie straty zagranicznego zakładu.....	1455
485. Refakturowanie przedsiębiorstwa macierzystego na rzecz zakładu.....	1457
486. „Zatory płatnicze” w stosunkach oddziału z przedsiębiorstwem macierzystym.....	1459
487. Dokumentacyjne wymogi ustalenia dochodu zakładu.....	1461
488. Usługa przedstawicielstwa a źródło przychodów osoby fizycznej.....	1463
489. Dochody z transportu międzynarodowego.....	1464
490. Moment uzyskania przychodu podlegającego podatkowi ryczałtowemu przez zagranicznego podatnika.....	1468
491. Dywidendy.....	1470
492. Odsetki.....	1477
493. Podatek ryczałtowy od licencji na program komputerowy.....	1482
494. Podatek ryczałtowy od licencji na program komputerowy. Praktyka sądowa i skarbowa.....	1484
495. Bazy danych a podatek u źródła.....	1487
496. Pojęcie użytkownika urzędnika przemysłowego, handlowego lub naukowego.....	1490
497. Pojęcie urzędnika przemysłowego, handlowego lub naukowego.....	1494
498. Leasing urządzeń a właściwa norma rozdziału oraz miejsce uzyskania dochodu.....	1498
499. Należności licencyjne a odszkodowania, opłaty za wyłączność oraz świadczenia uboczne.....	1500
500. Prawa do emisji programu telewizyjnego a podatek u źródła.....	1501
501. Obrót plikami cyfrowymi a podatek u źródła.....	1503
502. Sprzedaż prawa oraz licencja ograniczona a definicja należności licencyjnej.....	1503
503. Zagraniczny podatek VAT a podatek u źródła.....	1506
504. Zakład a rozliczenie zryczałtowanego podatku dochodowego.....	1508
505. Zwolnienie od opodatkowania odsetek i należności licencyjnych.....	1510
506. Klauzula <i>beneficial owner</i>	1514
507. Zakres przedmiotowy normy rozdziału dotyczącej pracy najmniejszej.....	1517
508. Miejsce opodatkowania dochodów ze stosunku pracy.....	1518
509. Obliczenie dochodu i podatku od wynagrodzeń ze stosunku pracy.....	1522
510. Międzynarodowe ukryte (zewnętrzne) zatrudnienie.....	1525
511. Zwolnienie z tytułu pobytu czasowego za granicą.....	1527

Spis treści

512. Wynagrodzenie i zasiłek chorobowy	1530
513. Wynagrodzenie członków organów osób prawnych.....	1533
514. Usługi doradcze i inne usługi niematerialne	1536
515. Usługi doradcze i inne usługi niematerialne. Zakres przedmiotowy w orzecznictwie i interpretacjach skarbowych	1538
516. Sprzedaż wierzytelności a ryczałtowy podatek dochodowy	1542
517. Zbycie majątku.....	1543
518. Fundusze inwestycyjne	1546
519. Fundusze ubezpieczeniowe.....	1550
520. Pracownicze programy emerytalne	1551
521. Sukcesja podatkowa podmiotów zagranicznych.....	1554
522. Wymiana informacji podatkowych jako podstawa stosowania ulg podatkowych.....	1554
BIBLIOGRAFIA	1557
SKOROWIDZ PRZEPISÓW CIT	1559
SKOROWIDZ PRZEPISÓW PIT	1563
SKOROWIDZ ZMIAN	1569

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- dyrektywa 2003/49/WE – dyrektywa Rady 2003/49/WE z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego do odsetek oraz należności licencyjnych między powiązаныmi spółkami różnych Państw Członkowskich (Dz. Urz. UE L 157 z 26.06.2003, s. 49; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 380, z późn. zm.)
- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.)
- k.p. – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.)
- k.p.c. – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)
- k.r.o. – ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 788 z późn. zm.)
- k.s.h. – ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.)
- o.p. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.)
- pr. aut. – ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.)
- pr. bank. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 128)
- p.w.p. – ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1410)
- r.o.d.o.f. – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 września 2009 r. w sprawie sposobu i trybu określania dochodów osób fizycznych w drodze oszacowania oraz sposobu i trybu eliminowania podwójnego opodatkowania osób fizycznych w przypadku korekty zysków podmiotów powiązanych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1176)
- r.o.d.o.p. – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 września 2009 r. w sprawie sposobu i trybu określania dochodów osób prawnych w drodze oszacowania oraz sposobu i trybu eliminowania podwójnego opodatkowania osób prawnych w przypadku korekty zysków podmiotów powiązanych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1186)
- r.p.p.k. – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1037)

- r.p.s. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. poz. 167)
- TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana Dz. Urz. UE C z 26.10.2012, s. 47)
- u.d.u. – ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 950 z późn. zm.)
- u.f.i. – ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 157 z późn. zm.)
- u.i.k.e. – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1147)
- umowa z Czechami – umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzona w Warszawie dnia 13 września 2011 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 991)
- umowa z RFN – umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od majątku, podpisana w Berlinie dnia 14 maja 2003 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 12, poz. 90)
- umowa z Rosją – umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacji Rosyjskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, sporządzona w Moskwie dnia 22 maja 1992 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 125, poz. 569 ze sprost.)
- u.o.f.e. – ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 989 z późn. zm.)
- u.o.p.n.l. – ustawa z dnia 16 września 2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego (Dz. U. Nr 232, poz. 1377)
- u.p.c.c. – ustawa z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 101, poz. 649 z późn. zm.)
- u.p.d.o.f. – ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.)
- u.p.d.o.p. – ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 851 z późn. zm.)
- u.p.p.e. – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 710)
- u.p.s.d. – ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 86)
- u.p.t.u. – ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)
- u.r. – ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.)
- u.s.d.g. – ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.)

- ustawa zmieniająca z 2014 r. – ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1328 z późn. zm.)
- u.z.f.ś.s. – ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 111)
- u.z.p.d. – ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 930 z późn. zm.)

Czasopisma i publikatory

- Dz. Urz. MF – Dziennik Urzędowy Ministerstwa Finansów
- M. Pod. – Monitor Podatkowy
- OTK-A – Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Seria A
- Pr. i Pod. – Prawo i Podatki
- Prz. Pod. – Przegląd Podatkowy
- VPiP – Vademecum Przedsiębiorcy i Podatnika

Inne

- CBR – centrum badawczo-rozwojowe
- CFC – Controlled Foreign Corporation
- EOG – Europejski Obszar Gospodarczy
- FI – fundusz inwestycyjny
- IKE – indywidualne konto emerytalne
- IKZE – indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego
- IS – Izba Skarbowa
- KKM OECD – *Komentarz do konwencji modelowej OECD* (według wydania: *Modelowa Konwencja w sprawie podatku od dochodu i majątku*, Warszawa 2006)
- KŚT – klasyfikacja środków trwałych
- KWI – komercjalizacja własności intelektualnej
- OECD – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
- OFE – otwarty fundusz emerytalny
- PAP – program akcjonariatu pracowniczego
- PCN – metoda porównywalnej ceny niekontrolowanej
- PGK – podatkowa grupa kapitałowa
- PKPiR – podatkowa księga przychodów i rozchodów
- podatnik CIT – podatnik podatku dochodowego od osób prawnych
- podatnik PIT – podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych
- PPE – pracownicze programy emerytalne
- SKA – spółka komandytowo-akcyjna
- spółka osobowa – spółka cywilna, spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa [uwaga: skrót nie obejmuje spółek komandytowo-akcyjnych będących spółkami osobowymi na gruncie przepisów prawa handlowego, ale mających status podatnika podatku dochodowego od osób prawnych]

Wykaz skrótów

SSE	– specjalna strefa ekonomiczna
TSUE	– Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
umowy międzynarodowe	– dwustronne umowy międzynarodowe w sprawie unikania podwójnego opodatkowania (co do rodzaju aktu prawnego, bez określenia co do tożsamości)
UZP	– układ zbiorowy pracy
WNIP	– wartość niematerialna i prawna
ZCP	– zorganizowana część przedsiębiorstwa
ZFŚS	– zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
ZSK	– zagraniczna spółka kontrolowana

WSTĘP

Przedstawiana Czytelnikom książka zawiera omówienie kilkuset problemów związanych z rozliczaniem podatków dochodowych. Publikacja nie jest *stricte* komentarzem do ustaw podatkowych. Książka zawiera autorski wybór tematów poddanych analizie (dzięki takiemu zabiegowi prezentowane problemy mogły zostać opracowane szczegółowo).

W niniejszym opracowaniu przedstawione są zagadnienia będące najczęstszym (powszechnym) przedmiotem wątpliwości podatników, służb księgowych, doradców podatkowych oraz urzędników skarbowych. W wyborze tematów autor starał się również uwzględnić problemy rzadko poddawane analizom w doktrynie i praktyce prawnej.

Książka adresowana jest przede wszystkim do osób zajmujących się zawodowo prawem podatkowym. Szeroki zakres opisanych w niej zagadnień może zainteresować nią również poznających prawo podatkowe studentów kierunków prawniczych lub ekonomicznych.

Obecna praktyka skarbowa oraz sądowa *de facto* uniemożliwiają podatnikom korzystanie z interpretacji skarbowych oraz wyroków jako pewnego i stabilnego źródła wiedzy oraz wskazówek wykonywania obowiązków podatnika, płatnika itp. Sprzeczne tezy, zmieniające się linie interpretacyjne i niejasne rozstrzygnięcia powodują, że trwający w ostatnich latach proces nabierania przez polski system prawny cech systemów prawa precedensowego powoli odchodzi w niepamięć. Praktycy podatkowi ponownie podstawową wagę przykładają do treści przepisu, uwzględniając w sposób wiążący jedynie uchwały składów poszerzonych NSA. Komentarze mają na celu ułatwienie Czytelnikom dokonania praktycznych rozliczeń podatkowych. Autor w każdej sprawie przedstawia swój pogląd prawny. Niezależnie od przedstawianych przez niego tez – referowane są linie wykładni sądowej i skarbowej, nawet jeżeli ich sprzeczna treść wzmaga jedynie poczucie chaosu prawnego.

W trakcie prac wydawniczych część wyroków sądów pierwszej instancji oraz interpretacji skarbowych mogła ulec uchyleniu. Jeśli chodzi o wyroki WSA, podawany jest ich status na dzień zakończenia prac autorskich (orzeczenie prawomocne lub nieprawomocne). W takim przypadku powoływane orzeczenia należy uznać za obraz historycznych trendów interpretacyjnych.

W książce dokonano próby usystematyzowania opisu w jednostkach i rozdziałach tematycznych. Część jednostek redakcyjnych mieści się w zakresie dwóch lub więcej rozdziałów (np. opis zwolnienia dotyczącego osób przebywających czasowo za granicą – art. 21 ust. 1 pkt 20 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm. – mógł być umieszczony w rozdziałach dotyczących zwolnień przedmiotowych oraz międzynarodowych problemów podatkowych). Autor przyznaje się także do niekonsekwencji zakresu komentarzy. W niektórych przypadkach przyjęto zasadę pełnego opisu problemu (strony przychodowej i kosztowej), w innych zaś – dokonano podziału (odrębnie opisując przychody i zwolnienia, koszty, metodę rozliczenia dochodu itp.). W celu ułatwienia Czytelnikowi odszukania właściwych jednostek redakcyjnych omawiających dane zagadnienie – oprócz podziału na rozdziały oraz nadania poszczególnym punktom opisowych tytułów – do tekstu dołączono trzy skorowidze: przepisów (podający podstawowe przepisy

ustaw podatkowych regulujące przedmiot komentarza, podzielony na skorowidz przepisów CIT i skorowidz przepisów PIT) oraz zmian na 2015 r. (zawierający komentarze opisujące przepisy zmienione z dniem 1 stycznia 2015 r. i mające ulec zmianie w najbliższej przyszłości). Jeśli chodzi o skorowidze przepisów, autor przyjął dwie zasady powołania regulacji. W przypadku artykułów o „zamkniętym” zakresie przedmiotowym (np. art. 12 u.p.d.o.f.) skorowidz odnosi się do „całej” jednostki normatywnej, a w przypadku przepisów „złożonych” (np. art. 21, 22, 23 u.p.d.o.f.) w skorowidzu podawane są właściwe ustępy i punkty przepisu.

Większość interpretacji dyrektorów izb skarbowych cytowanych w książce pochodzi ze strony internetowej Ministerstwa Finansów www.mf.gov.pl.

Rozdział 1

PODMIOT I PRZEDMIOT OPODATKOWANIA

1. Podatek dochodowy a podatek od spadków i darowizn

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 u.p.d.o.f.: „Przepisów ustawy nie stosuje się do: przychodów podlegających przepisom o podatku od spadków i darowizn”. Natomiast według art. 1 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 86): „Podatkowi od spadków i darowizn [...] podlega nabycie przez osoby fizyczne własności rzeczy znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub praw majątkowych wykonywanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tytułem:

- 1) dziedziczenia, zapisu zwykłego, dalszego zapisu, zapisu windykacyjnego, polecenia testamentowego;
- 2) darowizny, polecenia darczyńcy;
- 3) zasiedzenia;
- 4) nieodpłatnego zniesienia współwłasności;
- 5) zachowku, jeżeli uprawniony nie uzyskał go w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny lub w drodze dziedziczenia albo w postaci zapisu;
- 6) nieodpłatnej: renty, użytkowania oraz służebności.

Podatkowi podlega również nabycie praw do wkładu oszczędnościowego na podstawie dyspozycji wkładem na wypadek śmierci oraz nabycie jednostek uczestnictwa na podstawie dyspozycji uczestnika funduszu inwestycyjnego otwartego albo specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego na wypadek jego śmierci”.

Zgodnie zaś z art. 2 u.p.s.d. „Nabycie własności rzeczy znajdujących się za granicą lub praw majątkowych wykonywanych za granicą podlega podatkowi, jeżeli w chwili otwarcia spadku lub zawarcia umowy darowizny nabywca był obywatelem polskim lub miał miejsce stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”.

Ostatnią regulacją określającą zakres obowiązku podatkowego w podatku od spadków i darowizn jest art. 3 u.p.s.d., stanowiący, że: „Podatkowi nie podlega:

- 1) nabycie własności rzeczy ruchomych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub praw majątkowych podlegających wykonaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli w dniu nabycia ani nabywca, ani też spadkodawca lub darczyńca nie byli obywatelami polskimi i nie mieli miejsca stałego pobytu lub siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) nabycie w drodze spadku, zapisu windykacyjnego lub darowizny praw autorskich i praw pokrewnych, praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych oraz wierzytelności wynikających z nabycia tych praw;
[...]
- 4) nabycie w drodze dziedziczenia środków z pracowniczego programu emerytalnego;
- 5) nabycie w drodze spadku środków zgromadzonych na rachunku zmarłego członka otwartego funduszu emerytalnego;

- 6) nabycie w drodze spadku środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym oraz na indywidualnym koncie zabezpieczenia emerytalnego;
- 7) nabycie w drodze spadku kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych”.

Przepisami u.p.d.o.f. nie są objęte te dochody (przysporzenia), które „podlegają” przepisom u.p.s.d. Zastosowanie przewidzianych w dalszych regulacjach u.p.s.d. zwolnień nie skutkuje zatem opodatkowaniem przysporzenia podatkiem dochodowym (dotyczy to również zwolnienia „pełnego” wynikającego z art. 4a u.p.s.d.). Istotne jest, aby z uwagi na tytuł prawny nabycia oraz podmiotowość nabywcy nabycie podlegało regulacjom u.p.s.d.

Chociaż przepisy u.p.s.d. identyfikowane są powszechnie z nabyciem tytułem spadku lub darowizny, z powołanych regulacji wynika bardziej skomplikowany model opodatkowania.

Jako pierwsze kategorie świadczeń opodatkowanych zgodnie z u.p.s.d. wymienione są:

- 1) dziedziczenie – art. 922 i n. ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.);
- 2) zapis zwykły, dalszy zapis, zapis windykacyjny (art. 968 i n. k.c.);
- 3) polecenie testamentowe – art. 982 k.c.;
- 4) darowizna (art. 888 k.c. i n.), polecenie darczyńcy (art. 893 k.c. i n.);
- 5) zasiedzenie (art. 172 i n. k.c.);
- 6) nieodpłatne zniesienie współwłasności (art. 211 k.c. – z zastrzeżeniem braku spłat);
- 7) zachówek, jeżeli uprawniony nie uzyskał go w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny lub w drodze dziedziczenia albo w postaci zapisu (art. 991 k.c. i n.);
- 8) nieodpłatne: renta (art. 903 i n. k.c.), użytkowanie (art. 252 i n. k.c.) oraz służebność (art. 285 i n. k.c.).

Wśród tytułów prawnych podlegających u.p.s.d. są też zatem stosunki obligacyjne (także inne niż darowizna), instytucje prawa rzeczowego oraz spadkowego (również inne niż samo dziedziczenie).

Artykuł 1 u.p.s.d. wymienia też przypadki nabycia mienia na podstawie szczególnych czynności prawnych dokonywanych na wypadek śmierci (opisane w niniejszej książce we właściwych przedmiotowo komentarzach). Podlegają one przepisom u.p.s.d. i są wyłączone z zakresu przedmiotowego u.p.d.o.f.

Artykuł 2 u.p.s.d. określa terytorialny zakres obowiązywania ustawy. Wynika z niego, że nabycie własności rzeczy znajdujących się za granicą lub praw majątkowych wykonywanych za granicą nie podlega podatkowi, jeżeli w chwili otwarcia spadku lub zawarcia umowy darowizny nabywca nie był obywatelem polskim lub nie miał miejsca stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. We wskazanych wyżej przypadkach przepisy u.p.s.d. nie mają zastosowania, co oznacza, że nie odnosi się tu wyłączenia stosowania regulacji u.p.d.o.f. na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 u.p.d.o.f. Omawiane przysporzenia mogą formalnie podlegać opodatkowaniu podatkiem dochodowym, jeżeli zostaną objęte nieograniczonym obowiązkiem podatkowym (skoro nabycie następuje za granicą, dochody pozostają poza zakresem ograniczonego obowiązku podatkowego). Może bowiem zaistnieć sytuacja, gdy zagraniczny podatnik, przebywając na terytorium Polski przez 184 dni, podlegać będzie nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu (ten rodzaj czasowego pobytu nie zostanie zaś uznany za pobyt stały w rozumieniu art. 2 u.p.s.d.).

Artykuł 3 u.p.s.d. wymienia szczególne rodzaje przysporzeń, w przypadku których chociaż nabycie następuje w drodze spadku lub darowizny, szczególne okoliczności dotyczące osoby podatnika lub przedmiotu nabycia wyłączają świadczenia spod rygoru u.p.s.d. – poddając je w konsekwencji opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Podatkowi od spadków i darowizn

nie podlega zatem nabycie własności rzeczy ruchomych znajdujących się na terytorium Polski lub praw majątkowych podlegających wykonaniu na terytorium Polski, jeżeli w dniu nabycia ani nabywca, ani też spadkodawca lub darczyńca nie byli obywatelami polskimi i nie mieli miejsca stałego pobytu lub siedziby na terytorium Polski. Ponieważ ww. rzeczy i prawa znajdują się na terytorium Polski, uzyskanie przychodu następuje na terytorium RP, a zatem mieści się w zakresie ograniczonego obowiązku podatkowego (który dotyczy również osób niemających w Polsce miejsca zamieszkania).

Z powyższego opisu wynika, że istnieje pole czynności nabywania rzeczy i praw przez podatników PIT, które chociaż następują w drodze spadku lub darowizny, mogą podlegać przepisom u.p.d.o.f.

Ponadto w stosunku do wszystkich podatników przepisom u.p.s.d. nie podlega nabycie praw autorskich i praw pokrewnych, praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych oraz wierzytelności wynikających z nabycia tych praw. Ponieważ ww. prawa mają wartość rynkową, można postawić tezę, że ich nabycie rodzi przychód opodatkowany podatkiem dochodowym. W praktyce skarbowej można się jednak spotkać z aprobatą poglądu, że dopiero realizacja tych praw przez czynności skutkujące uzyskaniem przysporzeń (zbycie, udzielenie licencji) rodzi opodatkowany przychód.

Bezspornie rodzi zaś przychód podlegający regulacjom u.p.d.o.f. nabycie: środków z pracowniczego programu emerytalnego, środków zgromadzonych na rachunku zmarłego członka otwartego funduszu emerytalnego, środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym, oraz na indywidualnym koncie zabezpieczenia emerytalnego, a także kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 121 z późn. zm.).

Opisane powyżej zasady opodatkowania mają zastosowanie jedynie w przypadku osób fizycznych. Osoba prawna nabywająca majątek w drodze np. darowizny lub spadku nie jest podatnikiem podatku od spadków i darowizn. Wszelkie przysporzenia tej kategorii podatników podlegają przepisom ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 851 z późn. zm.).

2. Majątek wyłączony od dziedziczenia

W pkt 1 – *Podatek dochodowy a podatek od spadków i darowizn* przedstawiono zasady podlegania przepisom ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawy o podatku od spadków i darowizn różnego rodzaju przysporzeń. W przypadku niektórych świadczeń na mocy szczególnych przepisów następuje wyłączenie ich z masy spadkowej. Nabycie na podstawie szczególnych podstaw prawnych skutkuje brakiem zastosowania przepisów u.p.s.d., a w konsekwencji – opodatkowanie nabycia przepisami u.p.d.o.f.

Zgodnie z art. 922 § 2 k.c.: „Nie należą do spadku prawa i obowiązki zmarłego ściśle związane z jego osobą, jak również prawa, które z chwilą jego śmierci przechodzą na oznaczone osoby niezależnie od tego, czy są one spadkobiercami”.

Przykładem regulacji wyłączającej majątek zmarłej osoby od dziedziczenia jest art. 63¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.), stanowiący, że: „Z dniem śmierci pracownika stosunek pracy wygasa. Prawa majątkowe ze stosunku pracy przechodzą po śmierci pracownika, w równych częściach, na małżonka oraz inne osoby spełniające warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej w myśl przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W razie braku takich

Jarostaw Sekita – prawnik, doradca podatkowy, specjalista w zakresie podatków dochodowych oraz międzynarodowego prawa podatkowego, w latach 1995–1996 pracownik Ministerstwa Finansów, obecnie członek zarządu oraz doradca podatkowy w Meritum Doradcy Podatkowi Sp. z o.o.; wykładowca; autor i współautor wielu publikacji z dziedziny podatków (m.in. *Opodatkowanie dochodów osób fizycznych z inwestowania i lokacji majątku*, Warszawa 2011).

- Książka zawiera opis kilkuset praktycznych problemów ze wszystkich dziedzin prawa i gospodarki podlegających opodatkowaniu podatkami dochodowymi. Dotyczy to zarówno rozliczenia samodzielnego (podatnicy), jak i za pośrednictwem płatnika.
- Zawarte w opracowaniu wyjaśnienia pomogą w rozstrzygnięciu kwestii wynikających z prowadzenia działalności gospodarczej: zatrudniania pracowników, umów autorskich, kontaktów gospodarczych z zagranicą, dochodów kapitałowych i innych pól aktywności zawodowej, gospodarczej, lokacyjnej, inwestorskiej, charytatywnej itp.
- Autor opisuje zagadnienia stanowiące najczęstszy przedmiot wątpliwości i sporów w praktyce podatkowej, a także sprzeczne linie interpretacyjne oraz kontrowersyjne rozstrzygnięcia sądów. Jednocześnie udziela porad jak prawidłowo rozliczyć podatek od danej umowy (transakcji lub innego zdarzenia). Dzięki temu w poradniku znajdują się propozycje konkretnych rozwiązań dla zdecydowanej większości problemów związanych z podatkami dochodowymi.
- Publikacja przeznaczona jest dla osób zajmujących się zawodowo prawem podatkowym – doradców podatkowych, biegłych rewidentów, księgowych, urzędników skarbowych, a także podatników i płatników.

PUBLIKACJA REKOMENDOWANA PRZEZ

**PRZEGLĄD
PODATKOWY**

ISBN 978-83-264-8136-9

9 788326 481369

Cena 239 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01

zamowienia.ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

9788326481369 W01P01